

Raadsinformatiebrief

Onderwerp	: Lokale visie, Taskforce en "Omdenknotitie"; projecten om de kosten sociaal domein beheersbaar te krijgen		
Aanleiding	: Een besluit van 4 juli 2019 van het algemeen bestuur Dienst Gezondheid en Jeugd inzake "Omdenknotitie" en bijbehorend plan van aanpak en de oplevering van de stukken van de Taskforce Drechtsteden over het sociaal domein		
Datum	: 30 juli 2019		
Doel	: Het ter kennisname verstrekken van informatie		
Portefeuillehouder	: A. D. Zandvliet (078) 770 6002	ad.zandvliet@alblasserdam.nl	
Primaathouder	: Ben Kraal (078) 770 6098	b.kraal@alblasserdam.nl	

Aanleiding

Het Algemeen Bestuur van de Dienst Gezondheid en Jeugd heeft op 4 juli besloten om de uitgaven voor de jeugdhulp in de regio Zuid-Holland Zuid terug te brengen tot 100 miljoen excl. indicatie en daartoe de "Omdenknotitie" van Van Montfoort richtinggevend vast te stellen en het bijbehorende samenhangende pakket aan maatregelen vast te stellen en tot directe uitvoering over te gaan.

Het Drechtstedenbestuur heeft in zijn vergadering van 3 april 2019 een ambtelijke taskforce sociaal domein ingesteld. De uitkomsten van deze taskforce en de vervolgoopdracht die daar bij hoort, zijn in de vergadering van het Drechtstedenbestuur van 17 juli 2019 vrijgegeven om toe te zenden aan de Drechttraad, de lokale raden en de colleges.

"Omdenknotitie" én taskforce hebben in hun uitwerking een stevige lokale component. Het sociaal domein is immers niet alleen het domein van de serviceorganisatie, de SDD en de zorgmarkt, maar juist van de lokale maatschappelijke organisaties, de verenigingen en stichtingen, de ambulante professionals, de scholen en de gemeente. De uitgangspunten van de decentralisaties waren immers dat zorg sneller en dichterbij geboden moet worden en dat preventie prioriteit krijgt.

Lokale visie op "Omdenknotitie" en taskforce

Het college staat achter de visie van de "Omdenknotitie". Die zegt, in het kort dat lokale sturing en zeggenschap de sleutel is om de uitgaven te verminderen. Dit is altijd onze inbreng geweest in de vergaderingen van het Algemeen Bestuur en is ook de boodschap geweest in de zienswijzen die we op verschillende momenten hebben gestuurd. Meer lokale zeggenschap betekent voor ons college dat we de ruimte krijgen om de kracht van onze lokale samenleving en het dorpsnetwerk in te zetten en dat we daar regie op houden.

De "Omdenknotitie" zegt ook dat alleen als we het pakket van maatregelen in samenhang uitvoeren, we resultaat zullen boeken. Het college is het daar mee eens. Als we bijvoorbeeld, zoals het besluit van het AB luidt, de nee-tenzij-regeling afschaffen, moet er een alternatief geboden kunnen worden voor die kinderen die dan vanuit de zorgmarkt geen zorg meer krijgen. Ook als we de route van de medisch verwijzers gaan veranderen zal er op het vlak van de Stichting Jeugdteams iets moeten gebeuren. Voor alle maatregelen geldt dat er andere maatregelen mee samenhangen en dat lokaal en regionaal op elkaar inwerken.

Voor de uitkomsten van de Taskforce geldt dat de set aan maatregelen die is opgeleverd nog geen bestuurlijke weging heeft gehad. De Drechtraad, het Drechtstedenbestuur, het PFO-sociaal en de bestuurlijke stuurgroep van de Taskforce en de lokale raden zullen ieder op de juiste momenten dit nog moeten doen.

Ons college heeft in het proces van de taskforce op meerdere momenten input geleverd. Die input had steeds als kern, conform onze inbreng bij de "Omdenknotitie", dat we meer lokale sturing moeten krijgen. Wij hebben meerdere keren aangegeven dat experimenteeruimte en lokale budgetten (die gemakkelijker te ontschotten zijn) kunnen leiden tot een reducering van de uitgaven. Wij zien dit in de uitkomsten van de taskforce terugkomen en zien de mogelijkheden van een duurzaam in te zetten lijn waar we door het slimmer inzetten van middelen en samenwerking tussen lokale instellingen en de SDD mensen effectiever en efficiënter kunnen ondersteunen. Wij willen waken voor maatregelen die worden genomen en die misschien langjarig negatievere effecten hebben, maar voor ons college geldt wel dat de taakstelling van 5 miljoen euro in 2020 voor de GR een leidend principe is en wij hebben er vertrouwen in dat de taskforce en het Drechtstedenbestuur voor die taakstelling met een evenwichtig pakket van maatregelen komen.

Concrete projecten

Onderstaande projecten zijn nog in ontwikkeling en behoeven verdere uitwerking. Dit gelet op het korte tijdsbestek waarmee we bezig zijn en de vele partijen die hier een rol in spelen.

a. Jeugdhulp naar de voorkant

Al bij de decentralisatie van de jeugdhulp in 2015 werd gesproken over "de beweging naar de voorkant". Hiermee werd bedoeld dat (een deel van) de hulpverlening die op dat moment met een beschikking werd ingezet vanuit de regionale zorgmarkt zou worden ingezet vanuit het lokale team, zonder beschikking. Deze beweging is een belangrijk onderdeel van de transformatie, een andere manier van werken, die zou volgen op de transitie, de overname van taken. Na 2015 is vooral veel aandacht uitgegaan naar de transitie en kwam de transformatie, waaronder de beweging naar de voorkant, maar beperkt van de grond. Zowel in het Beleidsrijk Regionaal Transitie Arrangement (BRTA) uit 2014 en het Meerjarenperspectief Jeugdhulp uit 2018, werd de beweging naar de voorkant benoemd. Ook in de huidige stukken waar de Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid (SOJ) op dit moment aan werkt komt deze beweging weer terug.

Om werk te maken van de transformatie, hebben wij besloten zelf hierin het voortouw te nemen. In samenwerking met de gemeenten Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam en Papendrecht werken wij aan een concreet plan om de beweging naar de voorkant te realiseren. Bijgaand ontvangt u de memo waarin de richting van ons plan wordt beschreven. De komende periode zullen wij dit plan, in nauwe samenwerking met de genoemde gemeenten en de lokale (jeugd)teams, verder uitwerken. Hierbij streven wij ernaar om per 1-1-2020 de eerste acties concreet uit te rollen.

Hiervoor dienen de eerste concrete plannen voor 1-10-2019 gereed te zijn, om de huidige aanbieders tijdig te kunnen inlichten en om de lokale teams voldoende tijd te bieden om zich voor te bereiden op de nieuwe taken.

Zodra het concrete plan gereed is zullen wij u hier nader over informeren.

b. Invoering van een renderende maatschappelijke tegenprestatie

Ingrediënten:

Toenemende vergrijzing en behoefte aan zorg en huishoudelijke ondersteuning.

Er staan ruim 8.000 mensen in de Drechtsteden aan de kant (SDD en UWV).

Aanwakkeren van de bereidheid van deze groep om via scholing ingezet te worden voor zorgtaken.

Beschikbaar stellen van de maximale vrije ruimte binnen de uitkering om tegen vergoeding mantelzorgtaken uit te voeren.

Uitbreiden van de mogelijkheden van een algemene voorziening en de WMO voorzieningen daarmee uit te stellen.

Wat gaan we doen:

Binnen de groep mensen die nu aan de "kant" staan wordt actief gezocht naar personen die bereid zijn om een Entree opleiding met eventueel daaraan gekoppeld een MBO 2 opleiding (BBL) te gaan volgen.

Tijdens de opleiding, is er een stageverplichting van circa 16 uur per week naast de lesdag. Als stagevergoeding ontvangen zij een bedrag van € 300,- per maand en dat wordt niet gekort op hun uitkering (blijft binnen de vrije ruimte van € 3.900 per jaar).

Door de inzet van deze stagiaires vermindert het beroep op de WMO voorzieningen doordat deze stages werken als een voorliggende algemene voorziening. Na de opleiding kan het worden voortgezet als mantelzorger met dezelfde vergoeding, tenzij de kansen op betaald werk zodanig zijn verbeterd dat er sprake kan zijn van uitstroom naar de reguliere markt.

Voorwaarden:

SDD geeft toestemming om deze opleiding te gaan doen.

Het lokale mantelzorgbudget (in Alblasterdam is dit circa € 100.000,- per jaar) wordt ingezet voor de vergoeding aan de stagiaires / mantelzorgers.

De gemeentelijke bijdrage WMO aan de SDD gaat plaatsvinden op basis van werkelijk gebruik. Waardoor lokaal het effect van deze maatregel ook financieel voelbaar wordt.

Er is sprake van een uitvoeringsorganisatie (lokaal) die de uitvoering coördinatie verzorgt.

Effect:

Een voorliggende voorziening die een bredere groep mensen kan bedienen.

Een uitgesteld beroep op de WMO.

Kwalitatief betere en kwantitatief meer zorg beschikbaar.

Versterking van het lokale netwerk.

Vermindering van het aantal uitkeringsgerechtigden (bij uitstroom na diplomering).

Beoogd resultaat

Effectiever en efficiëntere inzet van middelen en mogelijkheden in het sociaal domein, het vergroten van de mogelijkheden van mensen die aan de kant staan door middel van inzet en scholing, een groter bereik van zorg in het dorp en uiteindelijk een aanzienlijke vermindering van de uitgaven in het sociale domein.

Argumenten

1.1 Het voorstel past in het ingezet beleid

Deze projecten sluiten naadloos aan op de door het algemeen bestuur van de Dienst Gezondheid en Jeugd vastgestelde "Omdenknotitie" en het daarbij horende plan van aanpak en de door het college gewenste experimenteerruimte om kansrijke lokale initiatieven te realiseren.

Financiën

Zoals eerder gemeld zijn deze projecten nog in de voorbereidingsfase en is er nog geen businesscase beschikbaar. Doelstelling is primair om de kosten binnen het sociaal domein terug te brengen.

In bijgevoegde memo's wordt een nadere toelichting gegeven op beide voorgenomen projecten.

Uitvoering

Afdeling RMO, maatschappelijke partners, sociaal dorpsnetwerk, regionale uitvoeringsorganisaties, ROC.

Communicatie

Communicatie zal, voor zover noodzakelijk, verzorgd worden door de deelnemende partijen.

Bijlagen

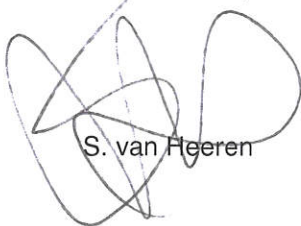
Memo ambulante hulp naar de voorkant

De stukken met betrekking tot de "Omdenknotitie" en de Taskforce zijn
separaat aan de raad verstrekt.

Met vriendelijke groet,

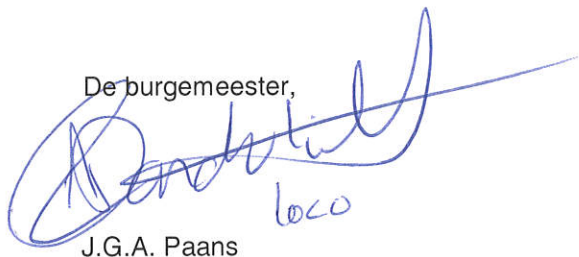
burgemeester en wethouders

De secretaris,

S. van Heeren

De burgemeester,

J.G.A. Paans